

KÚRIA

Bfv.I.1001/2016/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év január hó 24. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az emberölés büntettének kísérlete és más bűncselekmény miatt folyamatban volt büntetőügyben a **II. rendű terhelt** védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Debreceni Ítéltábla Bf.II.56/2016/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Törvényszék a 2013. október 31. napján kihirdetett 5.B.838/2008/153. számú ítéletével II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérletében [Btk. 160. § (1) bekezdés] és 2 rendbeli rongálás büntettében [Btk. 371. § (3) bekezdés a) pont], ezért őt halmazati büntetésül három év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és három év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztésből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Emellett kötelezte terhelt-társaival egyetemlegesen a magánfelek részére kártérítés és az ezek után járó illeték megfizetésére, valamint rendelkezett a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

A többszörösen megismételt eljárásban a kétirányú fellebbezések alapján másodfokon eljáró Debreceni Ítéltábla a 2016. március 16. napján meghozott Bf.II.56/2016/11. számú ítéletével az első fokú határozatot II. rendű terhelt tekintetében megváltoztatva a terhelt

terhére megállapított 2 rendbeli rongálás büntetettét tártettesként elkövetettnek minősítette, halmazati büntetését öt év szabadságvesztésre és öt év közügyektől eltiltásra súlyosította, a polgári jogi igényekkel és a le nem rótt illetékek megfizetésével kapcsolatos rendelkezéseket mellőzte, és pontosította a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezéseket. Egyebekben az elsőfokú ítéletet II. rendű terheltre vonatkozó részében helybenhagyta.

A Debreceni Ítéltábla jogerős határozata ellen a II. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyet a Be. 416. § (1) bekezdésének c) pontjára hivatkozva a 373. § (1) bekezdés II. d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértésre alapított.

Indítványában kifejtette, hogy a megismételt másodfokú eljárásban a II. rendű terhelt védelmében kizárt védő járt el, mivel az egyik meghatalmazott védő - 1.ügyvéd - korábban a Debreceni Ítéltábla tanácselnökeként részt vett a Debreceni Ítéltábla 2009. május 28. napján kelt Bkk.II.278/2009/2. számú végzésének meghozatalában, amelyben az ítéltábla az alapügy elsőfokú elbírálásából kizárta a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság egyik bíróját, ugyanakkor megtagadta a többi törvényszéki (korábbi elnevezése szerint megyei) bíró kizárását.

Erre figyelemmel azt indítványozta, hogy a Kúria a támadott másodfokú határozatot helyezze hatályon kívül és utasítsa az ítéltáblát új eljárásra, egyben függessze fel védencével szemben a szabadságvesztés végrehajtását.

Utalt arra is, hogy a másodfokú határozat írásba foglalását és megismerését követően anyagi jogszabálysértésre alapozott felülvizsgálati indítványt is elő kíván terjeszteni, ilyen indítvány, illetve kiegészítés azonban a Kúriára a tanácsülésig nem érkezett.

A Legfőbb Ügyészség a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint a harmadszor megismételt másodfokú eljárásban az ítéltábla nem követte el a Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontjában meghatározott eljárási szabálysértést, mert a meghatalmazott védőként eljáró és a Debreceni Ítéltáblán korábban tanácselnökként szolgálatot teljesítő 1.ügyvéd mellett a II. rendű terhelt védelmét **2.ügyvéd** is ellátta, és a Debreceni Ítéltábla nem tartott olyan nyilvános ülést, amelyen a II. rendű terhelt védelmében kizárólag az 1.ügyvéd lett volna jelen, annak pedig nincs jelentősége, hogy az 1.ügyvéd - kizárt védőként - a másodfokú eljárásban írásbeli indítványt szerkesztett.

Megítélése szerint emellett annak sem lett volna jelentősége, ha a határozathirdetésre elnapolt nyilvános ülésen egyedül az 1.ügyvéd vett volna részt, mert a Be. 322. § (2) bekezdése szerint a határozat kihirdetésére elnapolt tárgyalás a védő távollétében is megtartható.

Ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn (BF.1291/2016/1.).

A Legfőbb Ügyészség indítványára a védő észrevételt tett, melyben korábbi érveit kiegészítve arra is hivatkozott, hogy a 2016. március 2. napjára kitűzött nyilvános ülésre az 1.ügyvéd a saját aláírásával érdemi beadványt szerkesztett, és azt a nyilvános ülésen a II. rendű terhelt egyedül jelen lévő védőjeként elő is adta. Ezért álláspontja szerint a hivatkozott eljárási szabálysértés megvalósult.

A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozat felülvizsgálatát az indítvánnyal érintett terhelt tekintetében az indítványban meghatározott ok alapján végezte el.

A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II.-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel került sor.

A Be. 373. § (1) bekezdés I. d) pontja szerint pedig a bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni és az eljárást új eljárásra kell utasítani, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény szerint kötelező.

Az ezen szabálysértésre tekintettel előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem megalapozott.

II. rendű terhelt ellen a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Főügyészség az 1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdésébe ütköző, társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérlete és 2 rendbeli, a 324. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő rongálás bűntette miatt emelt vádat.

Az emberölés bűntettének kísérletét a törvény öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni, ezért a Be. 46. § a) pontja alapján az adott ügyben védő részvétele, a 242. § (1) bekezdés a) és b) pont alapján pedig a bírósági tárgyaláson a védő

jelenléte kötelező volt.

A Be. XIV Fejezete szabályozza a másodfokú bírósági eljárást. Ezen belül a 345. § szerint a másodfokú eljárásban a bírósági eljárás általános szabályaira, a tárgyalás előkészítésére és az elsőfokú bírósági tárgyalásra vonatkozó rendelkezéseket a fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Be. 361. § (3) bekezdése szerint a másodfokú eljárásban - kötelező védelem esetén - a nyilvános ülésre idézni kell a védőt. A 362. § (1) bekezdése szerint pedig a nyilvános ülés előkészítésére és megtartására a tárgyalásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

Így a II. rendű terhelt elleni büntetőeljárásban az ítéletábrla másodfokú nyilvános ülésén a védő részvétele valóban kötelező volt.

A Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja szerint pedig a bíróság ítéletét hatályon kívül kell helyezni és az eljárt bíróságot új eljárásra kell utasítani, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a részvétele a törvény szerint kötelező.

Az irányadó bírói gyakorlat alapján kötelező védelem esetén az olyan védő eljárása, aki a terhelt védelmét bármely okból nem láthatná el, megvalósítja ezt a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést.

A fent idézett - a másodfokú eljárásra vonatkozó - törvényi rendelkezésekre figyelemmel ez irányadó a másodfokú nyilvános ülésre is.

A Be. 45. § (1) bekezdésének b) pontja szerint nem lehet védő, aki az ügyben mint bíró járt el.

A másodfokú bíróság azon tanácsának tagjai, akik kizárólag az ügyet érdemben tárgyaló elsőfokú bíróság valamennyi bírójának kizárására irányuló indítvány elbírálásában vettek részt, ugyan nem az ügy érdemében jártak el. A törvény azonban az idézett - a védő kizárása vonatkozó - szabályban nem tesz különbséget az ügy érdemében eljárt bíró és azon bíró között, aki nem az ügydöntő határozat meghozatalában vesz részt.

Azaz a megismételt másodfokú eljárásban meghatalmazott védőként fellépő 1.ügyvéd valóban nem járhatott volna el védőként az adott ügyben, mivel korábban az első fokon eljárt bíróság bírójának kizárására vonatkozó indítvány elbírálásában bíróként részt vett.

A törvény szerint kizárt védő az iratoknak a másodfokú bíróságra

érkezését (2016. január 25.) követően, 2016. február 3. napján csatolta ügyvédi meghatalmazását, amiben őt a II. rendű terhelt megbízta védelmének ellátásával.

A terhelt vezető védője azonban továbbra is **2.ügyvéd** maradt.

A másodfokú bíróság 2016. február 4. napján 2016. március 2. napjára nyilvános ülést tűzött ki, és arra a II. rendű terhelt meghatalmazott védőjeként az 1.ügyvédet is megidézte.

Az 1.ügyvéd védőként beadványt nyújtott be 2016. február 26. napján az ítéltáblára, majd a március 2-ára kitűzött nyilvános ülésen a II. rendű terhelt védőjeként ő jelent meg.

A nyilvános ülés megtartására azonban nem került sor, mivel azon nem jelent meg az ügy III. rendű terheltje és annak védője. A nyilvános ülést az ítéltábla elhalasztotta.

A 2016. március 16-i nyilvános ülésen pedig a II. rendű terhelt védőként már **2.ügyvéd** ügyvéd járt el, azon perbeszédet is tartott. Majd március 17-én, a határozat kihirdetésére elnapolt nyilvános ülésen a II. rendű terhelt mindkét meghatalmazott védője jelen volt.

A kizárt védőnek a bíróságra eljuttatott beadványa nyilvánvalóan érdemi védői tevékenység [Be. 50. § (1) bekezdés b) és d) pont, az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 5. § (1) bekezdés b) pont]. Miután azonban a terheltnek volt más - nem kizárt - védője is, ezzel a kötelező védelemre vonatkozó szabály nem sérült.

Emellett a Be. 373. § (1) bekezdés II. d) pontja szerinti, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést akkor követi el a bíróság, ha kizárt védő jelenlétében tart tárgyalást vagy nyilvános ülést.

A másodfokú bíróság pedig nem tartott olyan nyilvános ülést, amelyen a II. rendű terhelt védelmében kizárt védő, azaz az 1.ügyvéd járt csak el.

Minderre figyelemmel a Kúria az alaptalannak bizonyult felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

Ennélfogva az indítványnak a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére vonatkozó részéről már döntenie sem kellett.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4)

bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. január 24.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

Mátyás Gyöngyi
bírószági ügyintéző